

jeće ugrine veliki
će vrijeme otropi
ski mlađ je prva
aditi u ribnjake,
bi svježiu svijetlo
sivkaste u tamno-
ma ugiba. Dvo-
nogo manje osije-
prezimi, ali mu
lati u zimovniku
lje ribe. Prema
ju prof. Josipa
djevaju i ugibaju
ušne bolesti Ascii-
česta pojava da
lazi stanovit po-
omova žuto-limbu-
jedica pomanjka-
, a svodi se na
redusobnog križa-
i osvježenje krvi
nom iz otvorenih

na prevozu vrlo
lodavanje kisika
ora otpremati bez
ečajima, koji ob-
šik u vodi meha-
šisika neposredno
rodišnji som nije
mosu, ali na putu,
u vodi redovito
vljenu ribu (siti
jed toga som kod
eba uzeti u obzir.
ina vrlo cijenjeno
spada među bolje
a, pa mu je cijena
% viša od cijene
ortiran na tržište
riba, veliki miječni
splođni somovi sa
masli. Ti se redo-
u, a ovo je meso
so je vrlo masno.
e kako je već na-
vu i drugu klasu.
u zemlje srednje

Evrope, gdje mu je cijena visoka. Za izvoz u sjeverni dio Evrope ne dolazi u obzir, jer ovdje nije som toliko cijenjen, zbog jegulje, koja se ovdje lovi u znatnim količinama, te ima visoku cijenu. Činjenica je, da i u našim rijekama jadranskog sliva, gdje nalazimo jegulju u znatnim količinama, Neretva, Cetina, Krka i Zrmanja, nema somova.

Dosada nije bilo slučaja da bi se som nasadiuao u otvorene vode. Ali postoji mogućnost, da se i som nasadiuje i razmnaža pomoću oplodene ikre, to više, što je mreštenje soma u mreštilištima na Ribnjačarstvu Končanica bio oprobano i uspješno posao. Od uzgoja soma izravno je ovisan i rentabilitet sveukupnog uzgoja ribe na ribnjaku, jer som vrši korisnu funkciju policajne ribe, a šteti manje vrijednu dilju ribu i korov koristi kao hranu, i pretvara u skupo meso, pa na taj način snizuje troškove sveukupne produkcije ribe. Za pojačani uzgoj soma na ribnjacima preporuča se primijeniti ove mjere:

1. Prema lokalnoj strukturi pojedinih ribnjačarstva odabrati najpogodniju metodu za mrijest soma u poseb-

ni mrijestilištima. Odnosno ako za to nema uslova, odabrati za slobodni mrijest posebne manje ribnjake.

2. Posebnu pažnju posvetiti odabiranju rasplodnih matica. Kod nasadivanja točno lučiti ribu po spolu, i u povoljnom omjeru nasaditi na mrijest.

3. Somovski mlađ uzgajati sa manjim šaranom, u kojem ne smije biti grabežljive ribe soma ili smuđa.

4. Kod ribolova obazrivo postupati sa somovskim mlađem, a na zimovanje somovski mlađ smjestiti u bazene sa dosta divlje ribe.

5. Somovski mlađ što prije u rano proljeće nasaditi u ribnjake da se ne drži dugo u zimovnicima, a izbjegniti gubitak i oboljenja.

Iz priloženoga grafikona, koji predstavlja prikaz uzgoja soma kroz 10 godina od 1927—1936 godine na Ribnjačarstvu Poljana, vidljivo je kako iz godine u godinu raste i opada količina somovskoga mlađa i ukupna produkcija soma, a ujedno je i u postocima izražena količina soma prema sveukupnoj produkciji ribe u pojedinoj godini.

Ing. Nikola Fijan

RAD VIŠNJIČKE RIBARSKE ZADRUGE U VIŠNJICI KOD BEOGRADA

Uz obalu kod Dunava, nedaleko Beograda, nalazi se slikovito i ekonomski napredno selo Višnjica. U selu je bio oduvek priličan broj profesionalnih ribara. A i svi su se zemljoradnici ovog sela pored zemljoradnje pomalo zanimali i ribolovom.

Profesionalni ribari ujedinili su se u Višnjičku ribarsku zadrugu još 1932 godine. Ta zadruga danas broji 30 članova. Od toga je njih 18 profesionalnih ribara, a 12 članova imaju i po neko drugo zanimanje. Tri četvrtine

članova staro je preko pedeset godina, nekoliko ih je između osamnaeste i dvadesete godine, a ostali su do pedeset godina. Svi profesionalni ribari imaju R-1 kartu za smabdevanje.

Još onda, pre sedamnaest godina, zadruga je imala svoj vlastiti dom. Sagrađili su ga sami ribari iz svojih skromnih sredstava. Danas je u toj kući Mjesni narodni odbor uredio svoje službene prostorije, a zadruga je dobila u zamenu jednu drugu kuću za svoj dom.

U zadrugi je često vrlo živo, jer zadrugari svake nedelje jedamput najčešće subotom, održavaju svoj redovni sastanak. Svima sastancima rukovodi njihov predsednik ujedno i sekretar Vasa Jovanović, učitelj u penziji, na opšte zadovoljstvo svih članova. On stanuje u Beogradu, ali kao rođeni Višnjčanin i prijatelj ribarstva rado se primio da vodi sve administrativne poslove zadruge. U terenskim poslovima zadruge upravi mnogo pomaže njen član Petar Jakupčikov. Tako zadruga zahvaljujući ovoj dvojici članova kao i ostalim ribarima u upravnom odboru, lepo napreduje i redovno daje obaveze od 10% Ribarskom gazdinstvu »Beograd« besplatno za dozvolu ribarenja, kao i ostalu ribu uz vezane i komercijalne cene. Tu ribu preuzima gazdinstvo dva puta nedeljno. Njegov motorni čamac obiđe Višnjču i još neka ribarska naselja uz Dunav i preveze ribu za Beograd. Ulovljenu ribu čuvaju ribari do preuzimanja u svojim barkama. Od gazdinstva zadrugari dobijaju potreban materijal za ribolov. Samo i u ovoj zadrugi čuje se da bi gazdinstvo trebalo da bude bolje snabdeveno potrebnim materijalom za pravljenje mreža, alova, čamaca i ostaloga, kako bi ribari u njegovim prodavnicama dobili sve što trebaju pa da su na vreme snabdeveni. Od ribolovnog materijala mnogo puta zavisi koliko će ribe ribari uloviti. Ni ove godine zadrugari neće moći udovoljiti postavljenim normama ulova, jer nemaju sav potreban alat. Ovoj je zadrugi određeno da ulovi za godinu dana 9700 kg ribe, ali zadrugari ne mogu da postignu taj uspeh iz napred navedenog razloga. To je vrlo krupan problem koji državni nabavni sektor treba da reši na obostrano zadovoljstvo, jer državi ide u korist da od ribara primi što više riba za ishranu naroda, a ribari bi time podigli nivo svoga životnog standarda čim za ulo-

vljenu ribu prime od države veće sume novaca i da za taj novac po odgovarajućim cenama otkupe od države potreban ribolovni materijal u dovoljnoj količini. Tako bi se pravilno sprovodila u delo socijalistička politika na opšte zadovoljstvo svih zainteresovanih.

Skoro na svakom sastanku članova ove zadruge diskutuje se o tim životnim problemima ribara. I na sastancima sindikata, čiji se rad redovno odvija, govori se o svemu onome što smeta njihovom kolektivnom radu.

I zadruga i sindikat upućuju apel na Ribarsko gazdinstvo »Beograd« da ono još bolje organizuje nabavke celokupnog materijala potrebnog za ribolov kako bi ribari bili potpuno obezbeđeni i kako bi još oduševljenije mogli raditi za bolji ekonomski napredak svoje socijalističke otadžbine.

Na sastancima zadruge u potpunosti je protumačen i pretresan novi Zakon o ribarstvu. Njegov tekst stoji izložen u zadrugnim prostorijama, da bi ga pismeniji članovi mogli čitati. Šteta je što je u zadrugi najveći broj članova nepismen, a selo je svega četiri kilometra udaljeno od glavnog grada Beograda. To je jedan od grehova pređašnjih režima koji su se slabo starali da bi se narod na selu opismenio. Zbog te slabe pismenosti niko i ne zna za list »Ribarstvo Jugoslavije«. Uprava ga nije ni za sebe primala niti ga je pismenijem članstvu preporučivala.

Sekretarski poslovi zadruge vrše se redovno, tačno se šalju izveštaji o ulovu, evidenciji i ostalome.

Uprava zadruge vodi računa o radu svakog pojedinog člana, a dogodi li se, da neko od njih namerno pogreši, biva pozivan na odgovornost.

Naročito se pazi da niko od ribara ne lovi ribu ispod određene veličine. Paze zadrugari, da to ne bi učinili ni pecači na Dunavu. Isto tako strogo

i države veće sume novac po odgovorkupe od države potterijal u dovoljnoj pravilno sprovedila i politika na opšte interesovanih.

sastanku članova ije se o tim život- bara. I na sastan- se rad redovno od- svemu onome što lektivnom radu.

at upućuju apel na »Beograd« da ono e nabavke celokup- trebnog za ribolov potpuno obezbeđeni ljenije mogli raditi napredak svoje so- e.

druge u potpunosti etresan novi Zakon

tekst stoji izložen priijama, da bi ga ogli čitati. Šteta je ujeći broj članova e svega četiri kilo- glavnog grada Beo- od grehova preda- su se slabo starali lu opismenio. Zbog niko i ne zna za slavije«. Uprava ga mala niiti ga je pi- preporučivala.

vi zadruga vrše se alju izveštaji o ulo- lome.

rodj računa o radu ana, a dogodi li se, nemo pogreši, biva nost.

da niko od ribara odredene veličine. to me bi učinili ni

Isto tako strogo

paze da ne bi ko lovio nedozvoljenim sredstvima.

Želja je većine zadrugara da napuste dosadašnji zadružni sistem rada kao profesionalni članovi zadruga i da se uključe u državni sektor rada, u brigadni sistem. Smatraju da bi tako bili bolje ekonomski, a i socijalno osigurani za slučaj bolesti i za starost. Po brigadnom sistemu imali bi platu od države, procenat od ulova i država bi ih snabdevala svim potrebnim alatom, koji, razume se, ostaje kao državna svojina. To su pitanje iznosili pred više forume, ali ono je još uvek nerešeno. Moguće da se ta njihova želja ubuduće povoljno reši.

Celokupan inventar zadruga sastoji se iz jednog neupotrebljivog alova. Zadruga ima oko petnaest hiljada dinara gotovine.

Sav sadašnji ribolovni inventar je svojina samih zadrugara. Ribari su

hteli nabaviti jedan motor koji bi ih vukao na teren, ali u tome još nisu uspeli. Taj bi im motor uštedeo fizičke snage i oni bi potpuno sveži stizali na lovište.

Zadruga se bavi mišlju da napravi jedan veliki ribnjak. Taj bi ribnjak bio u zatvorenom kanalu (sada uvali) između ostrva Ada Nuja i desne obale Dunava sve do Višnjice, dakle u dužini od četiri kilometra. Ali Ministarstvo poljoprivrede nije moglo pristati na taj predlog iz izvesnih razloga.

Članovi zadruga sudelovali su kolektivno na spasavanju ribe sa poplavljenih površina pored Dunava. Kopali su kanale sve do Dunava da bi se riba brzo vratila u matičnu vodu. Isto tako zadruga sudeluje kolektivno u frontovskom radu svoga sela. Ova mala zadruga dobro napreduje, jer su svi njeni članovi svesni svoje profesije.

A. T.

ZAŠTITIMO PASTRVE

Pastrve nestaje... Zalosna činjenica, kojoj se kao temeljni uzrok navodi ubijanje i uništavanje riba dinamičnom, bombama i raznim eksplozivima, te svim vrstama vatrenog oružja za vrijeme rata. Uništavalo se je, ali zato sada treba na svim linijama pristupiti obnovi, i poraditi na tome da se spriječi daljnje uništavanje te naše najplemenitije ribe.

Naprijed sam spomenuo kako se riba uništavala za vrijeme rata, a sada ću iznijeti neka moja opažanja o sadašnjem stanju nekih naših pastrvskih voda, i to: Jasenice u Ličkoj Jasenici te Dretulje u Plaškom.

Unatrag desetak godina obilovale su te vode mnoštvom riba, dok su sada pastrve u njima skoro pred istrebljenjem, po neupućenim pojedincima i krevolovcima.

Među najobičnije načine tamanjenja ribe, a ni ne spominjući lov muhom i ribicom dolazi u prvom redu lov mrcžama, koji se dosta često primjenjuje na Jasenici.

Razgovarajući sa pastirima, koji se u velikom broju nalaze na obalama spomenute vode, ispitivao sam ih, da li love ribu, kako je love i kada je love.

Pokušat ću slikovitosti radi iznijeti čitav razgovor koji se otprilike odvijao ovako:

»Mladiću, da li ti loviš ribu?«

»A... , lovim ja ribu.«

»A love li i tvoji drugovi?«

»Svi mi lovimo. Ali mi ti lovimo najviše u ljetu kad je mala voda«, odgovori on.

»S muhom lovite?« upitam.